

Styrelsen for Patientsikkerheds bidrag til Sundhedsstyrelsens høring i forbindelse med dimensionering af speciallægeuddannelsen 2026-2030

27. november 2024
Sagsnr.: 31-1001-1011
Reference: CBDI
Tlf.nr:
E-mail: sjur@stps.dk

I forbindelse med udarbejdelsen af Dimensioneringsplan 2026-2030 for antallet af speciallægeuddannelsesforløb, ønsker Sundhedsstyrelsen Styrelsen for Patientsikkerheds (STPS) input til vurdering af behovet for speciallæger i fremtiden.

I høringen indgår en række spørgsmål til belysning af behovet, hhv. fire "overordnede høringsspørgsmål" og syv "Specialespecifikke høringsspørgsmål målrettet specialebærende selskaber". Sundhedsstyrelsen har bedt STPS svare med udgangspunkt i seneste lægeprognoser, dimensioneringsplaner og opgørelser af hoveduddannelsesforløb, der er vedhæftet høringen i bilag.

STPS har aktuelt 40 speciallæger ansat, hvoraf 16 er speciallæger i samfundsmedicin. Dertil kommer 12 uddannelseslæger i samfundsmedicin. STPS står overfor et større generationsskifte i lægegruppen over de næste fem år.

I besvarelsen af Sundhedsstyrelsens spørgsmål har STPS taget udgangspunkt i STPS' behov for fortsat at have en stor andel af speciallæger i samfundsmedicin ansat. STPS har en række kerneopgaver, hvor samfundsmedicinske kompetencer er nødvendige i opgaveløsningen. Derudover vil STPS gerne vedvare med at være uddannelsesinstitution for kommende samfundsmedicinere.

STPS har følgende bemærkninger til de fire overordnede høringsspørgsmål:

Spørgsmål 1: Hvordan opleves den nuværende balance mellem udbuddet og efterspørgslen på speciallæger?

STPS mangler data, der kan lægges til grund for en nærmere præcisering og et konkret svar på dette spørgsmål. STPS oplever, at efterspørgslen på speciallæger er større end udbuddet.

Styrelsen for
Patientsikkerhed
Sundhedsjura

Islands Brygge 67
2300 København S

Tlf.nr: +45 7228 6600
E-mail: sjur@stps.dk

www.stps.dk

En styrelse som STPS har behov for en grundstamme af samfundsmedicinske speciallæger, men oplever det vanskeligt at rekruttere speciallæger i samfundsmedicin til opslåede stillinger.

Gennem de seneste 8-10 år har de socialmedicinske afdelinger ansat et stort antal af de færdige samfundsmedicinske speciallæger. Derudover er de samfundsmedicinske speciallæger attraktive, og de bliver i stigende grad ansat i stillinger, som ikke er traditionelle samfundsmedicinske ansættelsessteder, herunder også som ledere på kliniske afdelinger samt inden for rusmiddelbehandlingen. Dette skyldes, at de samfundsmedicinske speciallæger har særlige kompetencer i forhold til at være bindeled mellem centrale samarbejdspartnere i sundhedsvæsenet på tværs af sektorer, organisationer og andre fagområder for eksempel jura, økonomi og socialvæsenet.

STPS oplever en stor interesse for specialet samfundsmedicin blandt yngre læger. STPS har aktuelt en stor søgning på introduktionsstillinger og der er langt flere ansøgere end der er hoveduddannelsesstillinger.

Spørgsmål 2: Er der særlige regionale forskelle i efterspørgslen og udbuddet, som den kommende dimensioneringsplan skal tage højde for?

Der skal tages højde for, at der er en skæv geografisk fordeling af mulige ansættelsessteder for samfundsmedicinske speciallæger mellem Øst- og Vestdanmark.

Samfundsmedicinske speciallæger er ofte ansat i statslige styrelser, der i højere grad er placeret i Østdanmark.

Derudover oplever vi, at der er flere andre typer ansættelsessteder, som for eksempel patient- og interesseorganisationer, som ligger i Østdanmark.

Efterspørgslen efter hoveduddannelsesforløb er også større i Øst- end Vestdanmark, og det er på den baggrund mest hensigtsmæssigt at placere flere hoveduddannelsesforløb i Østdanmark.

Spørgsmål 3: Vurderes udviklingen i efterspørgslen af speciallæger de kommende år at være større eller mindre end det forventede udbud, jævnfør hovedscenariet i de nye prognosefremskrivninger? Med hvilken begrundelse?

På baggrund af hovedscenariets fremskrivning skønnes det, at der er behov for et hoveduddannelsesforløb yderligere frem til 2050, gående fra 11 til 12.

Spørgsmål 4: Hvilke faktorer forventes at kunne få indflydelse på behovet for speciallæger?

STPS vurderer, at der kommer et øget behov for de samfundsmedicinske kompetencer til organisering, strukturering og koordinering af fremtidens sundhedsvæsen. Det skyldes, at samfundsmedicin kobler sundhedsfaglig baggrund, indgående kendskab til sundhedsvæsenets organisering og viden om lovgivning, der regulerer sundhedsvæsenet i Danmark.

Fremtidens sundhedsvæsen skønnes at blive tiltagende komplekst med flere offentlige og private aktører, flere behandlingsmuligheder involverende flere samarbejdspartnere på tværs af sektorer og det offentlige/private. På den baggrund ser STPS et øget behov for de samfundsmedicinske speciallægekompetencer.

Samtidig kommer der øget behov for internationale samarbejder med sundhedsområder og udfordringer, der går på tværs af landegrænser, særligt EU-samarbejde.

Endvidere kan den nye strukturreform også skabe nye relevante stillinger i for eksempel regioner, kommuner, sygehusstabe, ligesom det nye kvalitetsinstitut kan være relevante ansættelsessteder for samfundsmedicinere.

Med venlig hilsen

Cecilie Brandt Dickmeiss
Specialkonsulent, cand.jur.